

VAJA LETALO 2015

AIRCRAFT 2015 EXERCISE

UDK 614.841.48:629.73(497.4)

Bojan Kuntarič

bojankuntaric@yahoo.com

Povzetek

Čeprav so bili pripadnice in pripadniki Slovenske vojske tudi iz Vojašnice Ivana Molana v Cerkljah ob Krki vpleteni v lansko begunsko krizo, je kljub zelo mrzlemu decembrskemu vremenu njihova gasilsko reševalna služba, ki je edina poklicna gasilska enota v Slovenski vojski, pripravila vajo Letalo 2015. Vendar se na vaji niso usposabljali samo vojaški letališki gasilci, ampak so povabili tudi ekipe treh okoliških civilnih prostovoljnih gasilskih društev. Prostovoljni gasilci, sicer člani prostovoljnih gasilskih društev Brege, Drnovo in Vihre, so na vaji opravljali naloge v skladu z njihovo gasilsko izobrazbo in usposobljenostjo. Vsa tri društva so v prvi gasilski kategoriji in zato tudi primerno opremljena. Ob koncu so bili s sodelovanjem na vaji zadovoljni vsi.

Abstract

Even though the members of the Slovenian Armed Forces, including members from the Ivan Molan Military Post in Cerklje near Krka, were deeply involved in the last year's migration crisis and despite an extremely cold weather in December, their fire-fighting and rescue unit, which is the only professional fire-fighting unit in the Slovenian Armed Forces, prepared the Aircraft 2015 Exercise. However, the exercise did not provide training exclusively for military fire-fighters but also for the teams of the neighbouring fire-fighting societies. At the exercise, volunteer fire-fighters, members of the volunteer firemen societies Brege, Drnovo and Vihre, carried out tasks in accordance with their fire-fighting education and training. All three societies belong to the first fire-fighter category and are thus appropriately equipped. At the end of the exercise, all of the involved were satisfied with the overall cooperation.

Uvod

Organizatorji so temo za lansko decembrsko vajo »poiskali« kar med vsakodnevnim dogajanjem na cerkljanskem letališču.

Tako je eden izmed pilotov iz letalske eskadrilje, ki se je s posadko vračal z vadbenega poleta, opazil, da z letalom ni vse v redu oziroma odkril tehnično napako. Ker se je vse to dogajalo v bližini letališča, se je odločil, da bo zasilno pristal. Na žalost je bila napaka na letalu tako velika, da mu prisilni pristane ni uspel, ampak je treščil v enega izmed nastanitvenih objektov na letališču. Zaradi neuspelega zasilnega pristanka in trka v nastanitveni objekt je na letalu in na objektu izbruhnil požar.

Takoj ko je pilot odkril tehnično napako, je o tem obvestil Letališko kontrolo zračnega prometa (LKZP). Ko je LKZP ugotovila, da zasilni pristane letala ni bil uspešen in je prišlo do požara, je alarmirala dežurno letališko enoto (DLE). O izrednem dogodku so takoj obvestili dežurnega častnika 15. polka vojaškega letalstva, ki je o tem obvestil še Regijski center za obveščanje v Brežicah. Dežurni častnik je o nesreči obvestil tudi Stalno preiskovalno komisijo za letalske nesreče, vodja DLE pa je alarmiral tudi enoto vojaške policije na letališču.

LKZP je zaradi nesreče takoj zaprla letališče in vsa zračna plovila, ki naj bi pristala na Letališču v Cerkljah, preusmerila na druga slovenska letališča.

Kako je potekala vaja

Po prejetem sporočilu o nesreči letala je dežurna letališka enota, ki jo sestavljajo pripadnice in pripadniki Letališke gasilske reševalne službe (LGRS) in vojaške zdravstvene enote (VZE) odhitela na kraj nesreče. Tam je najprej ugotovila, kakšno je stanje in da imajo premalo gasilcev za uspešno delo. Njen poveljujoči je zahteval, da s pomočjo Regijskega centra za obveščanje alarmirajo Prostovoljna gasilska društva Brege, Drnovo in Vihre, pripadniki vojaške zdravstvene enote pa so določili še mesto za triažo. Določili so tudi, kje je začelo delovati poveljniško mesto, izdali so vse potrebne naloge, poskrbeli so še za urejanje prometa.

Letališki gasilci so takoj začeli gasiti požar na letalu in reševati pilota in druge člane posadke. Poškodovance so evakuirali in jih izročili pripadnikom VZE. Potem so ogradili kraj nesreče in postavili požarne straže.

Med tem so na kraj nesreče prišli člani treh prostovoljnih gasilskih društev, ki jim je vodja intervencije določil naloge. Njihova skrb je bilo gašenje požara na nastanitvenem objektu, reševanje poškodovancev iz tega

Slika 1:
Veliko gasilsko vozilo med gašenjem požara na letalu (foto: B. Kuntarič)
Figure 1:
A large fire-fighting vehicle extinguishing fire on an aircraft.
(Photo: B. Kuntarič)

objekta, njihov prenos do triaže in pomoč pripadnikom vojaške zdravstvene enote pri oskrbi poškodovancev.

V zadnjem delu vaje so gasilci še enkrat pregledali kraj nesreče letala in posledice požara na nastanitvenem objektu. Opravili naj bi tudi sanacijo vzletno-pristajalnih površin in odpravili poškodbe na objektu, če bi jih seveda lahko. Nato so si ogledali, kakšno je bilo stanje po sanaciji in o tem poročali vodstvu letališča.

Varovanje kraja nesreče naj bi predali Vojaški policiji, ki pa zaradi begunske krize na naših mejah ni mogla sodelovati na vaji.

Tako je bila vaja končana in Letališče v Cerkljah ob Krki je spet začelo normalno delovati.

Cilji vaje

Namen vaje Letalo 2015 je bil po besedah organizatorjev dvig pripravljenosti Letališke gasilsko reševalne

službe (LGRS) na višjo raven in poenotenje taktičnih postopkov pri gašenju požara na objektih in pri reševanju ljudi. Z vajo so poskušali ugotoviti zmožnosti LGRS pri gašenju požara določenega obsega in hkratnega reševanja ljudi ob letalski nesreči. Poskušali so tudi ugotoviti zmožnosti prostovoljnih gasilskih društev v okolici letališča v Cerkljah ob gašenju požara določenega obsega in hkratnega reševanja ljudi. Poleg tega naj bi na podlagi razpoložljivih resursov posameznih subjektov določili ravni sodelovanja med LGRS in okoliškimi PGD ob gašenju požara določenega obsega in hkratnega reševanja ljudi.

Po gasilski zakonodaji spada trenutno Letališče Cerklje ob Krki v 4. kategorijo. Z nabavo dveh novih gasilskih vozil bodo lahko za krajši čas oziroma ob predhodni najavi zagotavljali letališko gasilsko reševalno službo do devete kategorije, kar je tudi njihov cilj.

Slika 2:
Letališki gasilci pomagajo enemu izmed pilotov. (foto: B. Kuntarič)
Figure 2:
Airport fire-fighters providing assistance to one of the pilots.
(Photo: B. Kuntarič)

Slika 3:
Prihod prostovoljnih gasilcev na kraj nesreče (foto: B. Kuntarič)
Figure 3:
Arrival of the volunteer fire-fighters at the site of the accident.
(Photo: B. Kuntarič)

Kdo so bili udeleženci vaje

Na vaji Letalo 2015 so aktivno sodelovali pripadniki Letališke gasilske reševalne službe (LGRS), člani Prostovoljnih gasilskih društev (PGD) Brege, Drnovo

in Vihre, pripadniki dežurne letališke enote (DLE), pripadniki vojaške zdravstvene enote (VZE), delavci

PGD Brege

Ustanovljeno je bilo na pobudo krajanov leta 1957. Čez tri leta so zgradili prvi gasilski dom, vendar se je članstvo nenehno povečevalo, čedalje več pa je bilo tudi opreme. Zato so začeli graditi nov gasilski dom in ga leta 2014 predali svojemu namenu. Na vaji Letalo 2015 so sodelovali z vozilom za prevoz moštva in vleko prikolice, ki je opremljena z visokotlačno črpalko s 400 litri vode. Društvo je opremljeno tudi z izoliranimi dihalnimi aparati, njegovi člani so usposobljeni za njihovo uporabo. Izolirane dihalne aparate so ob pomoči članov drugih dveh PGD uporabili za intervencijo v gorečem nastanitvenem objektu.

PGD Drnovo

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1965 in je včlanjeno v Gasilsko zvezo Krško. Leta 1973 so začeli graditi gasilski dom in kupovati potrebno opremo za 1. kategorijo društva. Opremljeni so z vozilom Tam 80 s pripadajočo opremo in vozilom Citroen Jumper za prevoz moštva.

PGD Vihre

Ustanovljeno je bilo leta 1948, v Gasilsko zvezo Krško se je vključilo leta 1955. Trenutno je v njem včlanjenih več kot 100 članov, od teh je 20 operativcev, ki svoje poslanstvo opravljajo z opremo za društva 1. kategorije. Na vaji so sodelovali z vozilom GVM s prikolico.

Slika 4:
Gasilci iz PGD Brege, Drnovo in Vihre so začeli gasiti požar na nastanitvenem objektu in reševati poškodovance, ki so bili v njem. (foto: B. Kuntarič)

Figure 4:
Fire-fighters of the volunteer firemen societies Brege, Drnovo and Vihre started extinguishing the fire on the accommodation facility and rescuing the injured in the building.
(Photo: B. Kuntarič)

Slika 5:
 Postroj udeležencev po koncu vaje
 Letalo 2015 (foto: B. Kuntarič)
 Figure 5:
 Line-up of participants after the
 end of the Aircraft 2015 Exercise.
 (Photo: B. Kuntarič)

Letališke kontrole zračnega prometa (LKZP) in drugi kontrolni ter povezovalni organi. Prav tako bi morali na vaji sodelovati tudi pripadniki Vojaške policije, ki so takrat sodelovali pri nadziranju dogajanja z begunci na slovenski meji.

Zaključek vaje

Ob koncu vaje je udeležence pozdravil poveljnik 107. letalske baze podpolkovnik Mojmir Lipar in se jim med drugim zahvalil za opravljeno delo. Inštruktor za varstvo pred požari in strokovni vodja Letališke gasilsko reševalne službe na cerkljanskem letališču poročnik Slavko Zupančič se je za sodelovanje na vaji posebej zahvalil članom vseh treh prostovoljnih gasilskih društev in poudaril, da je vaja potekala po predvidenem scenariju. Hkrati se je krški in brežiški občinski gasilski zvezi ter krški poklicni gasilski enoti zahvalil za pomoč pri organizaciji dosedanjih vaj.

Posodobljeno težko gasilsko vozilo Man Saval Kronenburg

Letališka gasilsko reševalna služba je na vaji Letalo 2015 prvič javno predstavila svojo zadnjo pridobitev, to je težko gasilsko vozilo Man Saval Kronenburg. Vozilo je bilo izdelano leta 1991, vendar je bilo posodobljeno in prilagojeno današnjemu času. Namenjeno je predvsem intervencijam ob letalskih nesrečah in nesrečah na letališčih. Slovenska vojska ga je kupila na enem izmed zahodnoevropskih letališč, ki ga je prodajalo zaradi nakupa novega vozila s podobnimi lastnostmi, kot jih ima cerkljansko.

Nekaj podatkov o cerkljanskem panterju. V vodni tank gre 13.500 l vode, poleg tega ima še dva tanka za penilo, v vsakega gre po 810 l sintetičnega penila. Črpalko poganja lasten dizelski motor, narejena pa je iz takšnih materialov, ki omogočajo uporabo tako sladke kot morske vode. Pretok črpalke je 8000 l/min, ki ga lahko zmanjšajo na polovico.

Slika 6:
 Težko gasilsko vozilo Man Saval
 Kronenburg (foto: B. Kuntarič)
 Figure 6:
 Man Saval Kronenburg heavy fire-
 fighting vehicle. (Photo: B. Kuntarič)

En monitor je nameščen na strehi vozila, upravljajo pa ga lahko samodejno ali ročno. Domet vodnega curka je 80 m, ki ga lahko posadka tudi razprši. Naslednji monitor je nameščen na sprednjem odbijaču tovornjaka, ki ima pretok 1800 l/min in doseg 50 m. Hitri

napadalni enoti imata 30 m dolgi cevi, vsaka pa ima pretok 200 l/min. Vozilo je opremljeno s sedmimi šobami za samozaščito, in sicer so tri pred prvo osjo, dve med drugo in tretjo in dve med tretjo in četrto osjo.

Viri in literatura

1. Pozdravni nagovor poveljnika 107. letalske baze podpolkovnika Mojmirja Liparja, 10. december 2015, Letališče Cerklje ob Krki.
2. Predstavitve vaje Letalo 2015, vodja vaje nadporočnik Matej Cvetko, 10. december 2015.
3. Komentar vaje, inštruktor za varstvo pred požari in strokovni vodja Letališke gasilske reševalne službe na Letališču Cerklje ob Krki, poročnik Slavko Zupančič, 10. december 2015, Letališče Cerklje ob Krki.